

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۲/۳۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه ۱۴۰۲	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

الف) با تدبیر در آیات قرآن و روایت، به سوالات زیر پاسخ دهید.

۱	عبارت قرآنی « قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ » ناظر به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی است؟	۰/۵
۲	آیه شریفه « قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ ... » در تقابل با کدام یک از حیل‌های شیطان است؟	۰/۵
۳	عبارت « وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا: و عطای پروردگارت (از کسی) منع نشده است » بیانگر کدام سنت الهی است؟	۰/۵
۴	بازتاب و نتیجه اعتقاد به آیه « ... مَا لَهُمْ مِّنْ دُونِهِ مِّنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا » کدام یک از مراتب توحید است؟	۰/۵
۵	با توجه به حدیث شریف « يَا مَعْشَرَ التُّجَّارِ، الْفَقْهُ ثُمَّ الْمَتَجَرَّ » چرا یادگیری مسائل شرعی تجارت، مقدم بر تجارت است؟	۰/۵

ب) درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.

۶	« توانایی بهره‌مندی بیشتر از طبیعت » از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم است. ( )	۰/۲۵
۷	برخلاف دیدگاه قرآن کریم، در اروپا، زن بر اساس تورات، موجود درجه دوم تلقی می‌شد. ( )	۰/۲۵
۸	زبان حال دائمی موجودات، عرض نیاز به خداوند هم در مرحله پیدایش و هم در مرحله بقاست. ( )	۰/۲۵
۹	پرستش و اطاعت خداوند به عنوان تنها مبدأ و خالق جهان، بیانگر توحید در خالقیت است. ( )	۰/۲۵

ج) جاهای خالی گزاره‌های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱۰	کسی که اختیار را در سخن یا بحث انکار می‌کند، در ..... از آن بهره می‌برد.	۰/۵
۱۱	از نظر قرآن کریم ..... کسانی هستند که دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی‌کنند.	۰/۵
۱۲	انسان بر اساس ..... خدا را می‌یابد و حضورش را درک می‌کند که به آن شناخت اولیه گویند.	۰/۵
۱۳	رواج ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع، بازگشتی به دوران ..... است که تزلزل بنیان خانواده را در پی دارد.	۰/۵

د) کشف ارتباط

۱	هر یک از عبارت‌های سمت راست با کدام یک از عبارت‌های سمت چپ ارتباط دارد؟ (در ستون چپ، یک مورد اضافی است)	
۱۴	ایجاد وزارت‌خانه‌ای به نام تنهایی در انگلستان	الف) ترسیم چهره منطقی دین اسلام
۱۵	نظریات و کشفیات جدید در علوم مختلف	ب) فروپاشی خانواده
۱۶	غفلت از پرورش و تکامل بعد معنوی انسان	ج) توجه به قانون
۱۷	پرهیز از تعصب‌های جاهلانه در تبلیغ	د) رشد سریع علم
		ه) مصرف زدگی

ه) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۱۸	« خدا را با هر چیزی دیدن » برای انسان، چگونه معرفتی است؟	۰/۵
۱۹	پس از توبه، عامل تداوم پاکی جان و دل انسان‌ها چیست؟	۰/۵
۲۰	برای این که معرفت به خدا، موجب افزایش درجه اخلاص شود چه اقدامی لازم است؟	۰/۵
۲۱	امام علی علیه السلام به ترتیب، چه چیزی را مایه « عزت » و « افتخار » خود می‌داند؟	۰/۵
۲۲	درخواست دعا از پدر و مادر برای سعادت‌مندی فرزندان در چه صورتی موجب شرک است؟	۰/۵
۲۳	بیت « هیچ عاقل مر کلوخی را زند؟ هیچ با سنگی عتابی کس کند؟ » بیانگر کدام یک از شواهد اختیار است؟	۰/۵

ادامه سوالات در صفحه دوم

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۲/۳۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه ۱۴۰۲	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۰/۵	سنت های الهی:	۲۴
۰/۵	«انقلاب علیه خود»:	۲۵
گزینۀ مناسب را انتخاب کنید.		
۰/۲۵	در زمینه حکمت احکام الهی کدام گزینه صحیح است. (۱) دانستن حکمت احکام الهی بر همه واجب است. (۲) برای فهم حکمت احکام الهی از علوم مختلف می توان کمک گرفت. (۳) در وضع احکام الهی، نظر و علاقه اکثریت مردم ملاک می باشد.	۲۶
۰/۲۵	کدام گزینه در مورد توبۀ اجتماعی نادرست است؟ (۱) قوی تر و محکم تر شدن گناهان اجتماعی نتیجه کوتاهی مردم در انجام وظیفۀ امر به معروف و نهی از منکر است. (۲) خروج جامعه در برخی ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند، آن جامعه را نیازمند توبۀ اجتماعی می کند. (۳) بی توجهی به عفاف و پاکدامنی، صرفاً از مصادیق انحرافات فردی محسوب می شود.	۲۷
احکام		
۰/۲۵	احکام فقهی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. (واجب کفایی - مستحب - حرام - حلال و جایز)	۲۸
۰/۲۵	شرکت در جشن ملی به منظور تبلیغ دین به شرط رعایت احکام دین.	۲۹
۰/۲۵	انجام قمار با هدف پر کردن اوقات فراغت.	۳۰
۰/۲۵	استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه های فرهنگی مفید.	۳۱
۰/۲۵	ایجاد شبکه های اجتماعی در فضای مجازی به منظور مقابله با اندیشه های کفرآمیز توسط افرادی که توانایی علمی، فنی و مالی آن را دارند.	
به سؤالات زیر پاسخ کامل (تشریحی) دهید.		
۱	در بحث توبه؛ جبران حقوق مادی و معنوی صاحبان حق در صورت عدم دسترسی به آن ها چگونه ممکن است؟	۳۲
۱	راز و نیاز با خدا و کمک خواستن از او چگونه موجب تقویت اخلاص می شود؟	۳۳
۱	رفتارهای جاهلی حاکمان بنی امیه و بنی عباس با زنان چگونه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است)	۳۴
۱	پندار نادرست برخی انسان ها از قدر و قضای الهی چیست؟ توضیح دهید.	۳۵
۱	با توجه به سنت «سبقت رحمت بر غضب» سخت گیری خدا بر برخی انسان ها چگونه تفسیر می شود؟ توضیح دهید.	۳۶
۱/۵	آثار مثبت تمدن دوره قرون وسطی را برای مردم اروپا بنویسید. (ذکر سه مورد کافی است)	۳۷
۱/۵	نتیجه تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت را با دلایل آن بنویسید.	۳۸
۲۰	موفق و مؤید باشید.	جمع نمرات

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۲/۳۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه ۱۴۰۲	

۲/۵	الف) تدبر در آیات قرآن و حدیث		
	درس ۹ ص ۱۰۹	۵/۵. نمره	۱- دعوت مردم به یکتاپرستی (توحید)
	درس ۷ ص ۸۴	۵/۵. نمره	۲- نا امید کردن از رحمت الهی
	درس ۶ ص ۷۰	۵/۵. نمره	۳- سنت امداد عام الهی
	درس ۲ ص ۲۰	۵/۵. نمره	۴- توحید در ربوبیت
	درس ۸ ص ۱۰۳	۵/۵. نمره	۵- برای آشنایی با حلال و حرام (برای گرفتار نشدن در کسب حرام)
۱	ب) درستی و نادرستی گزاره ها: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)		
	۹- غ درس ۲ ص ۱۹	۸- ص درس ۱ ص ۹-۱۰	۷- ص درس ۹ ص ۱۱۴
۲	ج) جای خالی: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
	درس ۹ ص ۱۱۰	۱۱- تکذیب کنندگان دین	۱۰- عمل درس ۵ ص ۵۳
	درس ۸ ص ۹۸	۱۳- جاهلیت	۱۲- فطرت خویش درس ۱ ص ۷
۱	د) کشف ارتباط: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)		
	درس ۱۰ ص ۱۳۰	۱۵- د (رشد سریع علم)	۱۴- ب (فروپاشی خانواده) درس ۱۰ ص ۱۳۵
	درس ۱۰ ص ۱۳۲	۱۷- الف (ترسیم چهره منطقی دین اسلام) ۳	۱۶- ه (مصرف زدگی) درس ۱۰ ص ۱۳۰
۳	ه) پاسخ کوتاه: (هر سوال ۰/۵ نمره)		
	درس ۱ ص ۱۲	۱۸- معرفتی عمیق و <u>والاست</u> که در نگاه نخست، مشکل به نظر می آید اما هدفی قابل دسترس است.	
	درس ۸ ص ۹۴	۱۹- عمل نمودن به دستورات اخلاقی و عبادی (احکام)	
	درس ۴ ص ۴۶	۲۰- ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه های الهی کنیم.	
	درس ۲ ص ۱۸	۲۱- «...مرا این عزت بس که بنده تو باشم و این افتخار بس که تو پروردگار منی .....» (هر مورد ۰/۲۵).	
	درس ۲ ص ۲۴	۲۲- وقتی که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم.	
	درس ۵ ص ۵۴	۲۳- مسئولیت پذیری	
۱	و) تعریف اصطلاحات (هر مورد ۰/۵ نمره)		
	۲۴- براساس تقدیر الهی؛ جهان خلقت قانونمند است (۰/۲۵). و این قانونمندی زندگی فردی و اجتماعی انسانها را هم در بر می گیرد (۰/۲۵). که قرآن کریم از آن با عنوان «سنت های الهی» یاد کرده است.		
	درس ۶ ص ۶۷	۲۵- انسان می تواند با پیروی از عقل، علیه تمایلات ناپسند خود قیام کرده و انقلاب نماید. (یا قیام خود عالی و نفس لوآمه علیه خود دانی و نفس آماره)	
	درس ۷ ص ۸۱ و ۸۲		
۰/۵	ز) انتخاب گزینه مناسب: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)		
	درس ۷ ص ۸۸	۲۷- گزینه ۳	۲۶- گزینه ۲ درس ۸ ص ۹۶-۹۷
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم		

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۲/۳۱	تعداد صفحه: ۲	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ک) احکام: (هر مورد ۲۵/نمره)	
۱	<p>۲۸- مستحب درس ۸ ص ۱۰۲</p> <p>۲۹- حرام درس ۸ ص ۹۷</p> <p>۳۰- حلال و جایز درس ۸ ص ۱۰۲</p> <p>۳۱- واجب کفایی درس ۸ ص ۱۰۱</p>
ل) پاسخ تشریحی:	
۱	۳۲- به نیابت از آنان صدقه دهد، (۵/۰) و برایشان دعای خیر (۲۵/۰) و طلب آموزش نماید. (۲۵/۰) درس ۷ ص ۸۷
۱	۳۳- غفلت از خداوند را کم می کند ، محبت او را در قلب تقویت می سازد و انسان را از کمک های الهی بهره مند می سازد. (از این سه مورد، دو مورد نوشته شود کافی است و هر کدام ۵/۰ نمره) درس ۴ ص ۴۷
۱	۳۴- حرمسرا تشکیل دادند. زنان زیادی را به دربار خود آوردند. و حقوق الهی آنان را نادیده گرفتند. (از این سه مورد، دو مورد نوشته شود کافی است و هر کدام ۵/۰ نمره) درس ۹ ص ۱۱۳ و ۱۱۴
۱	۳۵- برخی می پندارند که قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است. (۲۵/۰) تصور می کنند تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه ای تعلق گرفت هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم می زند. (۷۵/۰) درس ۵ ص ۵۷
۱	۳۶- خداوند هنگامی که بر کسی سخت می گیرد باز هم از دریچه لطف و رحمت است. (۵/۰) مانند مادری که بر فرزندش سخت می گیرد و یا در مواردی او را تنبیه می کند تا او را از اشتباه خود باز دارد و به هیچ وجه قصد انتقام گیری از فرزند خود را ندارد از همین جهت است که راه بازگشت گناه کار به سوی خدا همیشه باز است. (۵/۰) درس ۶ ص ۷۱
۱/۵	۳۷- کنار گذاشتن اعتقادات باستانی و بت پرستی و از بین رفتن بت ها و بت خانه ها - روی آوردن به مسیحیت که یک دین الهی است - حاکم شدن اتحاد در سرزمین اروپا - ساخته شدن بناهای باشکوه مذهبی - نگارش کتاب هایی در اخلاق ، معنویت و فرهنگ - به وجود آمدن آثار هنری بزرگ. (از موارد بالا ، سه مورد نوشته شود کافی است و هر کدام ۵/۰ نمره) درس ۱۰ ص ۱۲۷
۱/۵	۳۸- باعث می شود شخص، درونی نا آرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد؛ (۵/۰) زیرا از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته جدید جلوی روی او قرار می دهد (۵/۰) و از سوی دیگر، قدرت های مادی که هر روز رنگ عوض می کنند او را به بردگی جدید می کشانند. (۵/۰) درس ۳ ص ۳۴
۲۰	موفق باشید .